

DET SVENSKA EU-ORDFÖRANDESKAPET

SAK får en släng av 2009

EU är världens största biståndsgivare om man räknar ihop de enskilda medlemsstaternas bistånd med det gemensamma biståndet som administreras av den Europeiska kommissionen. Detta tillsammans med andra politikområden så som handel, jordbruk, migration och även den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken gör att EU är en viktig aktör att följa och påverka.

Text: Johanna Fogelström

Johanna är SAKs kanslichef och jobbar på kontoret i Stockholm.

Genom nätverket *European Network of NGOs for Afghanistan*, Enna bedriver Svenska Afghanistankommittén påverkansarbete vad gäller EU:s och även Nato-ländernas politik och involvering i Afghanistan. När Sverige i slutet av oktober i egenskap av EU:s ordförande stod värd för den fjärde upplagan av de så kallade Europeiska utvecklingsdagarna, en internationell mötesplats för beslutsfattare, organisationer och aktivister, kändes det självklart att SAK skulle vara med.

Tillsammans med våra europeiska systerorganisationer i Enna bjöd SAK in två afghanska gäster: Mirwais Wardak och Abdul Salam Rahimy för att medverka i ett seminarium på temat säkerhet och utveckling som med utgångspunkt i två länder, Afghanistan och Sierra Leone, diskuterade hur utländsk närvaro (civil och militär) inverkar på lokalsamhällena i de båda länderna. Seminariet som modererades av SAKs ordförande Ann Wilkens och inleddes av Sierra Leones President Ernest Bai Koroma var välbesökt med uppskattningsvis över 200 åhörare.

Korruptionen nyckelfråga

I samband med besöket av våra gäster ordnade SAK även ett möte med Anna-Karin Eneström som är särskilt sändebud för Afghanistan och Pakistan för att bland annat diskutera EU:s handlingsplan för de båda länderna dagarna innan den lanserades officiellt (den 27 oktober). Anna-

Karin Eneströms uppgift under året är att arbeta för en mer samordnad EU-politik mot de båda länderna och handlingsplanen är ett resultat av det svenska ordförandeskapets ansträngningar. Planen som betonar vikten av att ha ett regionalt fokus, identifierar gott styre, korruption och rättssäkerhet som de viktigaste kärnfrågorna att ta sig an för att lösa krisen i de båda länderna. EU bör fortsätta med sitt uppdrag att genom EUPOL utbilda afghansk polis, att stärka rättssystemet, mänskliga rättigheter samt jordbrukssektorn och landsbygdsutveckling. Naturligtvis återstår att se hur planen ska omvandlas till konkret handling, men den kan ses som ett viktigt uttryck för en gemensam politisk vilja hos EU-länderna.

Mirwais Wardak och Abdul Salam Rahimy framhöll vikten av gott styre för att öppna för en väg ut ur rådande situation i Afghanistan. Korruption är ett stort problem i landet och den måste bekämpas.

– Kan man bara återupprätta förtroendet för den afghanska staten och dess tjänstemän så kommer stödet för talibanerna att ebba ut, sa Rahimy.

– Det afghanska folket förväntar sig att staten ska kunna tillhandahålla säkerhet och rättvisa och så länge man upplever att talibanerna kan leverera dessa två medan staten misslyckas med det uppdraget kommer talibanerna att ha stöd bland lokalbefolkningen, säger Wardak.

För Mirwais Wardak och Abdul Salam Rahimy var mötena i Stockholm bara början på en rad möten med Enna-organisationer, journalister, utrikesministerier och militära representanter i Oslo, Helsingfors, Haag och Berlin. Resan avslutades i Bryssel med möten med bland annat EU- och Nato-representanter. Det här initiativet som gjorts i anknytning till de Europeiska

SAK deltog även med två montrar (en för SAK och en för Enna), en insats som inte varit möjlig

utvecklingsdagarna visar vad som är möjligt att göra när man arbetar tillsammans i nätverk mot samma mål. Målsättningen i det här fallet är att skapa möjligheter till dialog mellan europeiska beslutsfattare och representanter från det afghanska civila samhället så att beslutsfattarna ska vara bättre informerade om verkligheten och behoven i Afghanistan.

Enna har långt framskridna planer på att arbeta för att stärka afghanska organisationer och deras påverkansarbete gentemot EU-medlemsstaters politik och engagemang i Afghanistan. Svenska Afghanistankommittén är genom kontoret i Kabul engagerade i det här samarbetet.

SAK vill tacka Mirwais Wardak och Abdul Salam Rahimy för att de tog sig tid att komma till Sverige och Europa. Tack också till Ennas koordinator, Karl Tarring, vars förträffliga samordning och planering gjorde genomförandet möjligt. Vi vill även rikta stort tack till alla frivilliga som var med i SAKs montrar på de Europeiska utvecklingsdagarna! •

års EU-feber

utan alla frivilliga SAK-medlemmar som slöt upp och informerade intresserade mässbesökare.

SAKs gäster Wardak och Rahimy

Mirwais Wardak är programchef för den afghanska organisationen *Center for Peace and Unity*, CPAU. De bedriver konfliktforskning i Afghanistan och har även egna fredsbyggande program. CPAU har skrivit rapporter om hur afghaner ser på civil-militära relationer och nu senast en rapport om varför man blir taliban (se sidorna 4-8 i detta nummer av Afghanistan-nytt).

Abdul Salam Rahimy är chef för organisationen *Saba Media Organisation*. De arbetar med information och analys av sociala och politiska frågor i Afghanistan. Tidigare har Rahimy arbetat med bistånd och även varit biträdande finansminister i Afghanistan.

EU:s handlingsplan för Afghanistan och Pakistan finns att ladda ner på:
www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/110789.pdf

Afghanistan | Lissabonfördraget

Viktigt hålla isär bistånds- och utrikespolitik i Afghanistan

Samordning, effektivitet och lokalt ägarskap är ledord som ofta betonas när man talar om biståndsverksamhet. Ju fler aktörer och länder som finns på ett och samma ställe desto mer uppenbart är behovet att leva upp till dessa för att inte skapa parallella strukturer.

Text: Johanna Fogelström

I Afghanistan är bristen på samordning mellan de internationella aktörerna uppenbar och kopplingen mellan utvecklingsstöd och de olika nationernas Isaf-truppbidrag späder på dynamiken eftersom utvecklingsstödet inte sällan riktas till de provinser där man har så kallade *Provincial Reconstruction Teams*, PRT. Så är ju fallet även för Sverige. Den svenska utvecklingsstrategin för Afghanistan som antogs i juli i år fastslår att minst 25 procent av det svenska biståndet är öronmärkt för de fyra provinser i norr som hör till det svenska PRT:t.

I EU:s nuvarande struktur genomförs det gemensamma biståndet av Europeiska kommissionen som i Afghanistans fall företräds av utrikeskommissionären Benita Ferrero-Waldner. I Afghanistan finns en EU-delegation som leds av Hans-Jörg Kretschmer. Vad gäller säkerhetspolitik företräds EU av den höge representanten, Javier Solana, som är knuten till Europeiska rådet vilket är institutionen där representanter för alla EU:s regeringar är företrädda. Var sjätte månad roterar ordförandeskapet för rådet och fram till och med december ätr det alltså

Sverige som innehar den här positionen. Det betyder att fram till årsskiftet representerar även den svenske ambassadören i Afghanistan, Svante Kilander, EU. Dessutom har Javier Solana utsett ett särskilt sändebud för Afghanistan, Ettore Francesco Sequi, som även han företräder EU. Komplicerat med andra ord.

Svante Kilander.

Ettore Francesco Sequi.

Lissabonfördraget då?

Det nya Lissabonfördraget kommer att svetsa samman alla dessa funktioner som kommer att inrättas under en ny post kallad EU:s höge representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik. Under denne kommer att finnas ett slags utrikesdepartement *European External Action Service* och en EU-ambassad kommer inrättas i länder utanför EU. Bemanningen på dessa kommer vara en blandning av tjänstemän från de europeiska institutionerna (kommissionen och rådet) samt medlemsstaterna. Det finns vissa farhågor att biståndspolitiken kommer integreras med utrikespolitik och på så sätt riskerar att bli ett instrument för utrikespolitiska mål snarare än fattigdomsbekämpning. I mitten av november blev det klart att Catherine Ashton blir EU:s höge representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik. •

Catherine Ashton.

Benita Ferrero-Waldner.

Javier Solana.

Läs mer om Lissabonfördraget på:
www.concord.se och www.eu-upplysningen.se/Aktuellt/Lissabonfordraget